

**Către: Dlui Domnului Alaiba Dumitru, Viceprim-ministru,
Ministru al Dezvoltării Economice și Digitalizării**

**Copie: Dnei Veronica Mihailov-Moraru, Ministra Justiției a RM
Dlui Daniel-Marius Staicu, Director, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor**

Nr. 49/24-EC din 10 aprilie 2024

Ref: HG nr. 167 din 06-03-2024 cu privire la aprobarea Listei jurisdicțiilor și a regiunilor autonome care nu implementează standardele internaționale de transparență

Stimate dle Viceprim-ministru,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) se adresează în contextul aprobării Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Listei jurisdicțiilor și a regiunilor autonome care nu implementează standardele internaționale de transparență și Vă mulțumim anticipat pentru deschiderea Dumneavoastră manifestată prin intenția de a analiza problema invocată prin prezenta scrisoare și a identifica unele soluții pentru preocupările mediului de business.

După cum cunoașteți, la data de 8 martie în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 96-96 a fost publicată Hotărârea de Guvern nr. 167 din 06.03.2024 cu privire la aprobarea Listei jurisdicțiilor și a regiunilor autonome care nu implementează standardele internaționale de transparență (în continuare "**Hotărârea**"). Reieșind din partea introductivă a Hotărârii înțelegem că aceasta vine să pună în aplicare unele reglementări legale ce limitează participarea companiilor la achizițiile publice, administrarea și deținatizarea proprietății publice, concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii în parteneriatul public-privat.

Astfel, reieșind din prevederile reglementărilor legale pe care se bazează Hotărârea, precum și conținutul Hotărârii de Guvern nr. 896 din data de 22 noiembrie 2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a jurisdicțiilor și a regiunilor autonome care nu implementează standardele internaționale de transparență, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 462 din data de 1 decembrie 2023 (în continuare "**Metodologia**") înțelegem că structura listei prevăzute de Hotărâre este axată pe cele jurisdicții și regiuni autonome care:

- a. nu asigură un anumit grad de cooperare al jurisdicției/regiunii autonome în ceea ce privește schimbul de informații privind înregistrarea societăților comerciale de orice tip (a informațiilor referitoare la fondatori, asociați, acționari, administratori, beneficiari efectivi etc.);
- b. sunt incluse și evaluate necorespunzător prin rapoartele de evaluare ale organizațiilor internaționale privind gradul de transpunere a standardelor internaționale de transparență,

cadrul juridic intern și eficiența autorităților competente la nivelul jurisdicției/regiunii autonome respective; și

- c. fac obiectul unor informații negative cu privire la gradul de implementare în legislația națională a jurisdicției/regiunii autonome a prevederilor standardelor internaționale și/sau a cadrului normativ al Uniunii Europene.

Având în vedere criteriile din Metodologie, precum și scopul aprobării acesteia, i.e. punerea în aplicare a Legii nr. 215/32020 pentru modificarea unor acte normative (legea de offshoring), înțelegem că scopul primordial al Hotărârii este stabilirea listei de jurisdicții și a regiunilor autonome care au *deficiențe în transparența fiscală sau în ceea ce privește regimurile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului* conform reglementărilor UE. Astfel înțelegem că scopul Hotărârii este altul decât cel de limitare a competitivității și discriminării unor categorii de companii.

Or, *riscul sporit atribuit unui stat nu limitează activitatea economică pentru companiile care, de exemplu, au un beneficiar efectiv identificat cu reședința în unul din statele vizate.*

Astfel, conform actelor UE cu privire la „*scopul listei jurisdicțiilor necooperante, care este publicată ca anexă la concluziile adoptate de Consiliul ECOFIN (anexa I), nu este de a denunța și stigmatiza țările, ci de a încuraja o schimbare pozitivă la nivelul legislației și al practicilor fiscale ale acestora, prin cooperare.*”
<https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-list-of-non-cooperative-jurisdictions/> .

Astfel, putem concluziona că listele menționate în Nota Informativă, care au stat la baza Metodologiei și Hotărârii, au alte scopuri decât cel reflectat în preambulul actelor normative menționate, fiind utilizat ca mecanism de implementare a legilor din domeniul achizițiilor publice și celor cu caracter investițional.

Totodată, listele de state identificate și aprobate la nivelul Uniunii Europene (de ex. țările terțe cu un grad ridicat de risc care au deficiențe strategice¹, jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale) sau listele (black list) aprobate de organismele internaționale² conțin un număr mult mai mic de state (lista UE este compusă din 12 state). Tot aici, dorim să menționăm cazul Emiratelor Arabe Unite, stat cu potențial mare investițional ce a fost exclus din listele internaționale a jurisdicțiilor cu risc sporit, însă figurează în Hotărârea. Adicional, menționăm că însuși textul notei informative la Hotărâre specifică că în privința Emiratelor Arabe Unite nu este aplicabil criteriul lipsei de transparență care, de fapt, este criteriul de bază a Metodologiei și, respectiv, Hotărârii.

Numărul impunător de state vizate, cât și severitatea măsurilor aplicate, vine în contradicție cu principiile declarate în Acordul de asociere între Republica Moldova și UE, CEEA și statele membre ale acestora, care statuează că – *”Art. 268 Părțile recunosc contribuția pe care organizarea unor proceduri de achiziții*

¹ [Regulamentul delegat \(UE\) 2016/1675 al Comisiei din 14 iulie 2016](#)

Lista UE țărilor terțe cu deficiențe strategice în ceea ce privește regimurile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:02016R1675-20231018>

² FATF- <https://www.fatf-gafi.org/en/countries/black-and-grey-lists.html>
Transparency International Corruption Index- <https://www.transparency.org/en/cpi/2022>

transparente, nediscriminatorii, competitive și deschise o are la dezvoltarea economică și își stabilesc ca obiectiv o deschidere efectivă, reciprocă și treptată a piețelor lor de achiziții publice”.

În acest context, solicităm respectuos sprijinul Dumneavoastră pentru:

- Crearea unui grup de lucru care să analizeze impactul Hotărârii și să identifice soluții pentru a preveni discriminarea operatorilor economici de bună credință, afectarea negativă a competitivității și climatului investițional.
- Inițierea discuțiilor cu părțile interesate pentru a găsi soluții echilibrate care să asigure respectarea standardelor internaționale de transparență, fără a afecta competitivitatea și atragerea investițiilor străine, mai ales pentru companiile care au o structură a acționariatului transparentă.
- Excluderea Emiratelor Arabe Unite din Hotărârea întrucât acest stat nu se regăsește în listele internaționale cu risc sporit și nu este indicat ca statul care nu asigură transparență corporativă suficientă.

Menționăm că propunerea noastră de mai sus corespunde principiilor prevăzute de Metodologie, care, la pct. 17 prevede posibilitatea autorităților publice centrale, inclusiv și a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării să efectueze evaluarea listei și actualizarea acesteia în cazul în care o astfel de actualizare este necesară.

Rămânem la dispoziția Dvs., exprimând deschiderea și disponibilitatea comunității de afaceri de a oferi suportul și expertiza necesară în vederea ajustării cadrului legal pentru realizarea unei dezvoltări sustenabile în termen lung.

Cu deosebit respect,

**Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European**

